

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 53

Schaakbord: poppenkastfiguren

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Wij nodigen je graag uit tot een spelletje *Poppenspe(e)lschaak*. Op de afbeelding van dit schaakbord staan veelvoorkomende karakteristieke figuren uit het *volkspoppenspel* als *schaakstuk* opgesteld. Te zien zijn onder andere: *Pinocchio*, *Pulcinella* (spreek uit: poeltsjenella) – de Napolitaanse stamvader van veel Europese poppenkastfiguren, *Judy* en haar man *Mr Punch* uit Engeland (spreek uit: dzjoedie en puntsj, de u bijna als een a), *Jan Klaassen* en zijn vrouw *Katrijn* en een *poppenkast*. En alsof er al niet genoeg poppen aan het dansen zijn, laten we ook nog museum-directeur *Otto van der Mieden* tot leven komen. Wil je de grappen en grollen leren kennen van onze poppenkastvrienden? Spanning en pret heb je met *De hindernisloop van de beroemde Polichinelle en zijn troep* (spreek uit: poliesjienel). Door te gaan *Poppenspe(e)lkwartetten* kom je al spelenderwijs in aanraking met de diverse poppenspeltechnieken. Zelfs een spelletje *Jan z'n ganzenborden* behoort tot de mogelijkheden.

Wil je meer te weten komen over Jan Klaassen en al zijn buitenlandse neven en nichten? Raadpleeg dan eens de *museumbibliotheek* en het *poppentheater-abc* op onze websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl. Tekst: Otto van der Mieden © (2007). Veel speelplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.